

Hög reoperationsfrekvens men god läkning av atypiska femurfrakturer. En jämförelse med övriga frakturer i femurskaftet

Jörg Schilcher, Per Aspenberg

Ortopedkliniken i Linköping, Universitetssjukhuset i Linköping, Sverige

ABSTRACT

Introduktion

Atypiska femurfrakturer är en typ av stressfraktur. De har rykte om sig att vara svårläkta, men bevisläget för detta påstående är svagt. Däremot är det otvivelaktigt att inkompleta atypiska frakturer (sprickor) tenderar att ge besvär under lång tid. Ofta kan ett mindre trauma sedan leda till att femur går av helt. Ryktet om den dåliga läkningsförmågan kan alltså bero på problemen med inkompleta frakturer. I så fall borde kompletta atypiska frakturer läka normalt. Tid till läkning är svårt att bedöma. Därför använde vi reoperationer som en surrogatvariabel för läkning.

Metoder

Genom operationsdatabasen för ortopedkliniken i Linköping identifierade vi alla kvinnor äldre än 50 år som opererades mellan 2007 och 2013 för subtrochantära frakturer och frakturer i femurskaftet (ICD 10 diagnoskoder S72.2, S72.3 och M84.3F). I genomsnitt 3 år efter den första operationen (spann 1-7 år) gjordes en genomgång av alla röntgenbilder och journaler för att identifiera patienter som genomgott reoperation. Alla röntgenbilder granskades för att klassificera frakturerna som atypiska eller övriga (alla patienter med inopererade implantat eller tumörer i skelettet exkluderades). Andelen reoperationer jämfördes mellan grupperna.

Resultat

Vi identifierade 24 patienter med atypiska frakturer och 71 med övriga frakturer i femurskaftet, varav 6 respektive 5 patienter reopererades (Tabell), odds ratio 4.4 (95 % CI 1.2 to 16.1). Endast 1 reoperation bland patienterna med atypisk fraktur kunde möjligen relateras till dålig läkningsförmåga. Tre patienter som blev opererade med spik utan collumfixation drabbades av en höftfraktur ovanför spiken, och 2 patienter genomgick dynamiseringar med extraktion av de distala låsskruvarna på grund av svag men synlig kallusbildning efter 5 månader. En patient genomgick dynamisering efter 5 månader på grund av utebliven kallusbildning. Frakturen läkte efter 15 månader. Det är den enda patienten med fördröjd läkning i vår serie.

Diskussion

Reoperationsfrekvensen är högre bland patienter med atypisk fraktur jämfört med övriga frakturer i femurskaftet. Huvudorsaken till reoperation är refrakturer ovanför en retro- eller antegrad spik, och borttagning av de distala låsskruvarna på tveksam indikation. Det finns dåligt med stöd i litteraturen för dynamisering av femurfrakturer vid fördröjd läkning. Frakturläkningen hos patienter med kompletta atypiska frakturer förefaller generellt god.

Konklusion

Patienter med atypiska femurfrakturer bör opereras med collumfixerande spik för att undvika refrakturer ovanför spiken. Vid misstanke om fördröjd läkning bör man avvakta med ytterligare åtgärder i samma utsträckning som med andra frakturer.